

Az előfizetés ára:
 1883. januártól egész évre . 8 frt.
 fél évre . 4 frt.
 „ „ negyed évre . 2 frt.

PÉCS

A hirdetések ára:
 Négy hasábos petitsor
 1-szer 6 kr.
 2-szer 5 kr.
 3-szor 4 kr.
 Bélyeg-díj minden hirdetéskor 30 kr
 Nyilttérben egy sor 10 kr.

Politikai és vegyes tartalmu lap.

Megjelen hetenkint kétszer:
 szerdán és szombaton.

Szerkesztés: Mária-utca 1. sz.
 Kiadóhivatal: Nepomuk-utca 10. sz. a posta mellett.

Egyes szám 10 kr.
 Kapható a kiadóhivatalban, **Valentin Károly** könyvkereskedésében, **Traub B. és társánál**, **Bohm M.** könyvkötőnél Király-utca-

Az iparos tanulók iskolája Pécssett.)*

A meddig valamely közjóra való intézmény állapotának, ügyeinek, bajainak nyilvánosság elébe hozatala, kényes érdekekkel eshető összeütközés miatt, magának az intézménynek árthat, addig ez nagyon gyöngyében áll: aminek a nyilvánosság szabad levegője megárthat az beteges állapot. — Ameddig hivatalbeli buzgalom, elzárkózottság, idegenkedő közönyösséggel szemben áll, addig egyeseknek legjobb ereje, törekvése és szerencséje sem fog egyhamar olyan intézményt megszilárdítani, a melyhez közérdeklődés, kölcsönös buzdítás és támogatás kell. — Legyen bár valamely törvény, vagy közszükség által parancsolt létesítmény még oly üdvös, és legyen az intéző közeg vagy eljárás még oly serény, ügyes és szerencsés is: bizony még is csak az érdekelt nagy közönségnek viselkedésében, méltatásában, hozzászólásának a hozzájárulásának módjaiban nyilvánulnak a közintézmények jóra valóságának értékmérői, — fenmaradásuknak és fejlesztésüknek föltételei.

Ezért üdvözlöm a fenti cím alatt, ezen lapok 36-ik számában megjelent e

*) A lapunkban felvetett kérdésekhez mindenki számára nyitva tartani óhajtván a hozzászólás útját, ezen bár kissé terjedelmes cikket, melynek egyes helyei, ha itt-ott nézeteinktől eltérők is, de első rendű érdekekkel bíró ügyhöz szólnak, szívesen közöljük.

jegyü közleményt, mint a fentebbiekre nézve megnyugtató s a további hozzászólásra buzdító olyan kezdeményt, a melyre egyének is kell következnie és a melynek dícsérő kiemeléseit ugyan csak a jószándéknak jóakaratu méltatására lehetne reducálni; de netán félreértett, erősebb helyeit semmiféle rozszakaratu nem sugalmazhatta. — Magam részéről ennek viasszhangjaként, hasonló szerencsével kívánám — csupán a tárgy érdekében — származó hozzászólásomat intézhetni.

Nem mintha azon czikk magyarázatára, vagy szerzőjének védelmére vállalkoznám, de mivelhogy annak szerkezete, iránya saját eszmemenetemnek s célzatomnak is teljesen megfelel — a könnyebb összefüggés érdekében — legyen szabad annak főbb pontjaihoz és kijelentéseihez fűzőm észrevételeimet.

Legelső sorba tartozik itt valamely orvoslandó baj vagy létező közszükség nyilvánulásának kérdése, a melynek lényegére nézve teljesen öszhangzók nézeteink. Én is azt tartom, hogy ha vannak is esetek, a melyekben a sikeres orvoslás, a biztos kisegítés érdeke az, hogy a baj eredete s s veszélyessége elpalástolva, a lehangolás elhárítva legyen: de általában a baj, vagy szükség eltitkolásával, szépíttetésével azt meg nem szüntethetjük. Hanem az is való,

hogy a kiméletes hozzálatás az erőlyesebb elbánáshoz is bizalmat kelt, és én a helyett, hogy az ipari foglalkozást valami nagyon megvetettnek találtam volna, inkább azt állithatom, hogy sok helyütt — ugy itt is — megfordultam olyan nagyra becsült tekintélyes iparosok között, akik állásuknak sokféleképen szereztek becsületet, s akiknek körében minden művelt ember megbecsülten, jól érezheti magát. — De arra politikai s társadalmi viszonyainknak fejlődése, és különösen az iparosok megtelepedésének könnyítést czélzó régibb törvények s czéhbéli intézmények is arra mutatnak, miszerint az, hogy az ipari foglalkozások inkább csak elhanyagoltak — közgazdasági viszonyainkból s azon maig is fenmaradt tévnyezetből eredett, amelylyel magunkat csaknem kizáróan földművelésre termettnek vallottuk.

Azonban magam is 12 évi közvetlen tapasztalataimnak igen szomorú, megdöbentő adataival szolgálhatnék arra nézve, hogy annyi sok jóra való, ügyes iparos tanuló és segéd közül, mily kevés jutott saját műhelyhez vagy üzlethez, és mily sok — elvadult, korhely, mihaszna életre vetemedve — elzüllött, gonoszul vészett, elpusztult?! És ne legyen visszatetsző ha ezen ügy iránt való különösebb érdekeltségemet abból származottnak vallom be, hogy a cseléd-

A „Pécs” tárczája.

Leányvár.)*

Eredeti rege a XVI-ik századból
 írta
 SZALAY ANTAL.
 Érteny 1827.

A felső szerelem ritkán tesz különbséget és választást, hogy magához hasonló rangúnak, vagy vallásúnak legyen imádója: így botlott meg Rózsza, Koross István leánya, kinek nemes eredetét, s meglehetősen vagyonját még először bejöttékor elfoglalta Baranyában Szolimánnak tábora és édes atyát kegyetlen fegyvere a csata vérmézején áldoztatta tette. Ekkor István tizeztendő gyermek volt, s elvitetett Méhesre öreg anyja föltjára; itt töltvén szép idejét a szigorú villongások közt, s végre összekelvény Eddey Klárával két vitéz fia után nemzé a szép Rózsát. Ennek deli természetét, ragyogó szép fekete szemczeit, s mosolygó ajakát ékesíték azon rények és tökéletességek, melyekkel ha fellépett volna a hajdani pogány világ előtt: Istenasszonynak tiszteltetett volna. Királynéja volt ez szét-hosszat nagy földön a szüzeknek és nem megvető remény kecségette szüleit midőn hangicsált, hogy Lázár György Miksa

királynak kedves s gazdag vitéze kifogja őt szabadítani nemcsak a török iga alól, hanem a már nemzetségéről levástól fényt is felfogja deríteni. Nem is lehetett ezt hiu hírnek állítani, mert György ezeltett két évvel, midőn Nádosdyval Koppányt elvette volna a törököktől, részint hogy vett sebeit bekötözhesse, részint, hogy kevésse megpihenhessen Méhesre indítá sárkány paripáját, a hol ő ugyan ezeltett soha nem lévén a kevés házak legszebbikében, mely a templomnak által ellenében volt, bizván a magyar emberségben, kért szállást, melynek legjobba tételében iparkodott ugyan mindenki a háznál, de kivált a tökéletes Rózsza. Harmadnap után elmentekor nyilván kijelenté Lázár Rózsza szüleinek, hogy házak rózsája megszurta légyen szívét, és hogy nem is várván annak gyógyulását előbb, mint azon rózsza leszakasztásával s birtoka vételével, és kéré hogy ne adnák senkinek Rózsájokat, míg nekie csak holt híret hitelesen nem hallják, mert ő nem sokára viszatér fészkebe, és elhagyja a zajos, mint-hogy különben is sebekkel már teljes tábori életet. Ekkor Rózsza angyali homlokán csak tizenöt esztendő ragyogtak, és még nem fejlett ki elegendő szellobimbójából a szép Rózsza, hogy a lengedező szellobimbójával magát önként a leszakasztásra ajánlotta volna.

Ritka tünnemény volt, ha Méhesen papot, vagy szerzetest láttak, de a buzgó nép egész vidékről minden vasárnap, ha te-

hette szerét, összetódult Méhesen, melynek temploma a többiek közt legjobb állapotban volt, mint-hogy tető hűjjával más baja még nem volt; itt buzgó imádságait könyhullatások közt bocsátá a szánakodásra méltó, szabadságától megfosztatott magyar vidék, s tele torokból zengő énekekkel, melyet a templom alatt levő erdő viszhangoza, akará mintegy kényszeríteni az egek Urát szánakodására.

Tizenhét esztendőt töltött épen be Rózsza, midőn husvét másnapjára, mely az ő születése napja volt, megjelent Méhesen Andocsról egy szerzetes, kinek tiszteletet mutató galambhaja, s szakálta tudás s erkölcsös beszéde annyira magához édesgette Rózsát, hogy ez lehetetlennek gondolná az agg szerzetestől megválást. Örvendett a vidék, hogy az öreg feloldozván őket őt esztendőig összehalmozott vétkeiktől az Urvaesorája titkában részesítette, örvendett a méhesi templom, hogy őt esztendő után ismét megengesztelő áldozat nyujtaték abban az egek Urának, de leginkább örvendett Rózsza, hogy a mondottakban részesülhetett. Különös szokatlan örömmel lépett ez nap a templomba Rózsza, s erről panaszkodott szüleinek még mise előtt is, mely szokatlan örömtől mind attya, mind anyja a szent foglalatosságok okozatának magyarázá, s azért őt vigasztalva bátorították, s az őt szerzetes Lőrinc helybe hagyván ugyan a szülék mondását, de tudós ember létere

*) Néh. Szalay Antal. volt pécsi kanonoknak hátrahagyott kézírataiból.

tartás visszasságain, veszélyein kívül semmi sem hozott reám annyi bajt s veszedelmet, mint egyes iparosoknak nyers modora s megbízhatlansága s ez szülte és tartja fel ezen erős vágyamat, vajha ez ügyek javításához némiképp hozzájárulhatnék! — Szerintem is a baj és szükségesség eredete, jelentősége és veszélyessége messze tulmogy azon, amit holmi palliatív szerekkel ideig óráig elhuzrozolni lehetne. Ugyanis én azt, hogy iparosaink nagy része „szegény, mert tudatlan s tudatlan, mert szegény” nem a baj végső — vagy fő okának, — hanem inkább politikai s társadalmi életünk fonákaságaiból s bűneiből eredett circulus vitiosusnak tartom. Az elavult czéhrendszerrel rögtönösen fölhagyva, a nélkül, hogy a szabad intézmények csemete iskoláit, ápoló telepeit — a megfelelő közművelődési helyeket is meghonosítottuk volna, — átültettük a szabad ipar szabad verseny címűnek egy csomó kinövéseit: az üzérkedésnek, nagyra vállalkozásnak, szédelgésnek — a solid munkabírás, műügyesség, mesteri becsvágy helyébe — hirtelen meggazdagodásért lihegő krachos hajszáját! Így jutottunk oda, hogy most már sokakra nézve a régi czikkek visszaállítására is sokszorta kívánatosabbnak látszanak! — és esetleg éppen csak az elégtelen munkások s iparosok lehetnek az állam és társadalom létalapjait felforgató socialista tévrtanok becsempészésének, s elhuzrozolásának közvegeivé, a minék veszélyei már is nyilvánvalók. — Másutt az értelmi proletariatusból, a földművelő és a munkás köznép osztályaiból kerülnek ki az ilyen felforgatásra kész, alkalmas tömegek; nálunk pedig ez osztályok egyikébe sem vegyítkezik annyi veszélyes, idegen eleme, mint éppen az iparos munkások közé; — azonfelül azon veszély, amely a földbirtok felszabadításából olyképp származhatott volna reánk, mint az Oroszokra a kezgyőből feloldozott föld népe által a nihilizmus — gyökeresen elhárítottatott a M. Theriziai urbér behozatala óta

— különösbbe az 1836iki 1844-iki és 1848-iki törvények által lett hosszas előkészítésnek és a keresztülvitelnek kellő fokozatosságával. Ellenben hasonló szerencséről nem szólhatunk azon veszélyekkel szemben, a melyek az iparos osztály egyes rétegeit a kis iparosokat a tőke és gyáripar által fenyegetik. — Itt minden attól függ 1-ör hogyan képesek maguk az iparosok saját érdekeiket felfognis megvédeni, minő értelmi, szellemi tőkével rendelkeznek erre nézve? — és 2-or minő intézményeik s minő karban vannak és minők legyenek, az iparosok szellemi tőkájének s egyéb javaiknak gyarapítására? s hogyan alkalmazkodnak ezek tovább fejlesztésében a sürgőség s a korral haladás követelményehez? Iparos szövetezeket, kötelező társulás, iparos tanulók oktatása erre a rég megadott feleletek, a melyekben azon második főkérdésre való válasz is foglalatik, hogy mi lenne tehát a fölsimert baj orvoslásának, a közszükség kielégítésének módja? és mi történt már eddig erre nézve?

A kérdés ez utóbbi részére szóló válasz a pécsiekre nézve nemcsak kielégítő, hanem egyiránt örvendetes is. — Mert az, hogy itt-ott e részben hamarabb történetett valami, sem Pécs városának abban való érdemét nem csorbítja, hogy önszántából és önérejből — a kormány által állítandók mintájára — ipariskolát létesített, sem az azzal való megelégedést nem csökkentheti, hogy a kezdeti felszerelésről s a továbbiakról kellő gondoskodás ügyében a legteljesebb készséggel és bőkezűséggel járt el. Nekem a másutt tapasztalt szükmarksággal szemben kiváló örömmre szolgál azt constatalni, hogy a mi eredményt felmutathatott, azt legnagyobb részben annak köszönhetem, hogy már a jelen iskola év kezdetén az itteni keresk. és iparkamara által rendelkezésemre juttatva a követ-

kező rajztábla kellekek: 42 drb. rajtömb, 12 rajztábla, 6 tucat rajzón, 50 drb. rajzgyanta, 6 rajzeszköz, 6 rajzvonas, 10 rajzháromszög, különféle ecetek, tollak, tenták, festékek és poharak, többrendbeli szakmunkák és rajzminta gyűjtemények stb. — És ha még mindezek — sőt itt-ott talán saját — inkább csak puhatól eljárásom is — még primitív eszközöknek mondhatók azokhoz képest, a mikkel jövőre a czélt biztosítani kell: — bizony még is csak örvendetes már is annyit constatalni, hogy a vizsgálattal bizonyosan nem — a rajzkiállítással pedig tán szintén — nem fogunk szegény vallani! — És bizonyára becsületére válik a város lakosságának az, hogy előjárósága által gondos, erélyes, körültekintő vezetésre bizta az ügyet, és hogy nem csak a külső fegyelmezésre ügyelő szigor és szemmel tartás által, hanem a haladásra serkentő, jóra buzdító jóakarattal — a tehetséges igyekező tanulók részére kilátásba jutott ösztönző díjakkal gondolva, előbbre vinni, biztosítani akarja ezen ügy fontos érdekeit.

A legfőbb, legfontosabb jelenleg az a harmadik kérdés, mely a már létesített ipariskolák jelen stadiumára vonatkoztatva abban áll, hogy mi volna s mitől függ a legközzelebbi teendő a czél s a haladás biztosítására? Tanításról lévén szó, ezen főkérdés a következőkre váltható: 1-ör mi a tanczél, 2-or mik ennek eszközei, 3-or kik által s kiknek hozzájárulásával, s 4-or minő körülmények között lenne az elérendő? De látni való, hogy mindezen kérdéseknek akkor csak nagyjából való taglalásával is igen messzire kellene kiterjeszkedni, azonfelől itt nem is annyira azon didactikai szempontok a főfontosságuk, a melyek normalis viszonyok között határozók, — mint inkább azon sokféle viasz körülmények, a melyek leküzdésével s azon adott viszonyok, a melyekhez való alkalmazkodással kell egy félig elvadult s szerfölött heterogen elemekből alakult tömegnek ok-

mégis engedett az előérzésnek és nem helytelenül gyanítá, hogy valaki fényes ablakain szivébe szókik Rózsának, s azért, ha ki volna Méhes vidéken tudakozólódek Kaross Istvánról, aki minthogy senkiről sem tehet említést, távolról érdekelvén Lázárt, mosolygott.

Tele volt már a szentegyház jámbor keresztényekkel, úgy hogy falokadás nélkül nem mehebe be senki, fent állott az egész népség és hallgató az Evangyéliumot, midőn egy karesu ifju fényesen felruházva végig menvén a templomnak az első padban éppen által ellenében Kaross Rozsának helyet foglalt, a tisztesség, szemérem és ájtatosság nem volt elég erős Rózsá kíváncsi szeméi megtartására, mert jóllehet sokáig hoboza, végre mégis egy égő tekintet vetett a jövevényre, melyet ez ugyan már régen várt, de mindeddig nem ejthette szerét. A jövevény elérte első jutalmát fáradságának, de bezzeg Rózsá meghökkenve, megsejtven a jövevényt, mert nem érzé szivének ily dobogását, sem színének a mint ekkor színváltozását, öszvekulcsolva kezeit az ég felé sóhajtott, kérvén Istent, hogy törülne el ezen vétéket, melyet helytelen kasintásával tett, mert ő most először tapasztalt érzéseit a bűn zsoldjára magyarázá. Nem sokat ért az imádság, melyet Rózsá ekkor tett, mert mindenkor új és új kérdéstön magának: valljon ki ez? honnét, s miéért jöhetett? Azt Rózsá nem is gondolta,

hogy a deli jövevény Ibrahim, endródi aga egyetlen egy s legkedvesebb fia Omár; de honnét is gyaníhatta volna, hogy magyar öltözet alatt török ifju lappangjon, hogy keresztény templomban pogány térdet s főt hajtsjon? Nem is láthatta mindeddig, mert csak tizenegye napok előtt rendeltetett az Eledényi vigyázati kastélyba.

Mindennap szokása volt Rózsának, hogy nyugotnak Bedegh felé, vagy keletnek csak nem Eledényig lemenvén, legeltette bárányát, melyet ő minden évben ki szokott a nyáj közül választani, és szüretig legeltetvén magát azzal mulatni, nem volt neki kedvesb ideje, mint mikor alkonyatkor kimehete sétálni, s ezt jól tartván, minden gond és aggodás nélkül visszatérvén, ragyogó tette áltával szűz nyoszolyáját. De mióta Husvét hétfőn Omárt ő megsejdité, buba esett a kis bárány, nem tudván asszonya baját, de foghatón tapasztalá elmultnak czirógatásait s előbbi nyájasságait. Husvét után csütörtökön keletnek indult Rózsá sétálni, de báránya visszafuta, nem akará követni; megütközött ugyan ezen, mint szokatlan eseten, de szándékától el nem állt, kötelező társát is. Kedvetlen volt a kis bárány s bégett, gyanítá is asszonya, hogy valamit érez, de mindezzel nem gondolván, elballaga szokott ülőhelyére s letelepedék az agg tölgy árnyas lombjai alatt viritó pázsitra. Alig mult el tíz perzenet, felettebb bég a bárány s azért körülnez, balfelé do-

básnyi távolban látja ám az erdőben leszállani ménlováról azon ifju uracsokát, aki három napok előtt megzavará nyugalmát, de nem tudott már mit tenni, közelitni látván, azért csak ültében maradt Rózsá teljes elszánásával és várá szerencsétlen végét. Oda toppant a szép Omár és tédre esék előtte, ajka mozgott, de nem hangzott, sok ideig térdelt, de mégis erőt véve felhevült indulatján, megszólamlá:

„Kegyes lélek! megengedj tenn vakmerőségemért, melyre engem semmi más, mint a te angyali szépséged kényszerített; azért kérlek, tekintsd meg minő áldozatokat tettem én ragyogó fényesség látásáért. Ugyanis mint török, magyar öltözetet vettem magamra, mint Mahumed tisztelője, leborultam Istened oltára előtt, nemde várhatom nemzetségem átkát és a nagy Próféta büntetését? De mind eltűröm örömet, csak engedd meg, hogy leborulva esőkolhasam angyali kezdet, s igérd meg!”

Szavába esvén Rózsá, kinek tapasztalatlan és szánakodó lelke nemcsak megsejt a jövevényen, hanem határozotlan el volt szánva annak engedelmességére és mondá: „Kelj fel barátom, térdelj Istened előtt, nem ily gyalró személy előtt, mint én, köszönöm hozzád, érdemetlenhez mutatott udvariassággal teljes vonzóadásod, de megengedj, hogy pogány nemzetségédért nem viszonozhatom azt, s ha csak illetni akarod kezemet, odaadom, fenn tartván, amelyeket

tatását, ügyesítését szerezni: megkísérlem tehát mindekről való felfogásomat vázoló rövidséggel előtűntetni.

A kitűzendő tanczél s elérésének eszközei, módja eléggé fölismerhetők „az iparos tanulók iskolai szervezete” czimű — miniszteri rendeletre kiadott — füzetkében. Csak azt jegyzem meg ezekre nézve, hogy természetesen ide tartoznék s idővel, ha iparmuzeumaink s több mintaszerű ipartelegeink lesznek, okvetlenül oda tartozandó lesz az ipari foglalkozás nyersanyagának termelésére, átalakítására s beszerzési módjuk és helyeikre vonatkozó közgazdasági, technológiai és statisztikai alapismereteknek megfelelő mennyisége is: és hogy a mi a rajztanításnak a különböző ipari foglalkozások főbb csoportjai szerint tervezett s előirt szakok szerinti berendezését és sikeres keresztül vitelét illeti, ez alighanem sokkal több nehézségeket okozand, mint a minők egyelőre számbavételek és pedig éppen az arra vállalkozó alkalmas tanerők előkerítésének, kellő díjazásának nagy akadályai miatt, a melyek részben abból erednek, hogy ily sokféle speciális szakismeretek lennének megkövetelendők a melyeknek két-három tanerő is alig felelhet meg, — és oly mértékben, aminőben azokat valamely gyakorlati pályán rendszerint sokkal jutalmazóbban lehet értékesíteni.

Nagyban halmozódnak a nehézségek annak okvetlenül kellő figyelembe vétele folytán, hogy kikre való tekintettel s kiknek hozzájárulásával lenne a kitűzött tanczél elérendő? És a rendes uton való tovább juthatást mérőben lehetetlenné tevő halmazattá torlódnak az akadályok, a megmásítandó körülmények alkalmazkodást követelő viszonyok számbavételének szükségessége miatt.

Ha már az elemi iskolákból még is csak némi fegyelmesség s házi nevelés alól kikerült ifjakkal is itt-ott csak nagy nehezen, vagy éppen nem lehet boldogulni:

ebből foghatsz következtetni. Mit is tudnék én néked, hitben tőlem különbözónak ígérni, s kinek eredete eszméletlen előttem.”

Megfogá ekkor Omár kezét Rózsának s forrón megcsokolá, mondván:

„Köszönöm kegyességed szép angyal! és ha megengeded, emlékeztetlek a természet nagy törvényére, mely a szerelmes vonzódások közt nem tartja a Hitet akadálynak. Nemzetségem pedig, ha pogány is mondásod szerint, de nem alávaló, mert én az Endrödi Ibraim Aga fia vagyok Omár, s azért ne vess meg Kegyes lélek, szánd meg imádódat és kérlek, részesíts barátságodban.”

„Barátnéd lehetek, mert ezt megengedi szent hitünk, de most már kell távoznom, mert ime nyughatatlan báránycám, és a mint most veszem észre, a hold halaványm sugárai is nyugalomra kísérték a napot.”

„Egyet kérek még gyöngy alak, hogy holnap ismét itt tehessem meg legmélyebb tiszteletemet.”

Csodálkozék Rózsza, hogy az agg tölgy alól oly hamar atyja udvarára ére és csaknem tündéri tünceménynek magyarázá, míg végre tetteire visszago dolva, lehetségesnek ítélé. Sok ideig képzelődvén Rózsza, nyugalomra letevé magát, de az álomkergető vak gyermek szüntelen legyezte és minél jobban cselekedte ezt, annál inkább hüvüle és csak Aurora engedelméből szenderedhete kevésé.

(Vége következik.)

hát hogy lehessen akkor kellően imponáló magatartást s megkedveltető tanításmódot, humanus elbánással, biztos, sikeres ügyességgel egyesítenen találni és alkalmazni, — az olyan durva, nyers bánásmóddhoz, léhaságokhoz szoktatott — félig vad tömegnél, a melyben soknak sem apja, sem anyja, sem gazdája nem törődik egyéb érdekeivel, mint hogy szolgálatának, munkájának ideig-óráig hasznát vehesse?! És hogy lehessen itt csak félig-meddig rendszeresített eljárásról, normalis állapotokról szó, addig amíg maguk a mesterek, az ipartelegek vezetői az ilyen tanításnak jelentőségét nemhogy méltányolni, de itt-ott még felfogni sem bírják! — És akkor, a midőn a tankötelezettség a 16-ik év elérésével s a főlzsabadtással rögtön megszűnik, holott talán éppen ekkor volna legszükségesebb és sikeresebb is. — Pedig talán nem is oly szerfőlött sok kívántatnék ahhoz, s mivel egyfelől a mesterek és iparosok az ilyen tanításnak egyelőre ugyan- csak nyomósításához, de később sikeresítéséhez is hozzájárulhatnának, másfelől meg maguk az iparos segédek is önképzésük tovább vitelére kedvet és buzditást nyernének. Kísértenék csak meg egy ideig kötelező gyakorlatba vonni azt, hogy minden lezke óra sor szerint egy kiküldött iparos ellátogatni s ilykép az ügy fontosságának kiemeléséhez — esetleg a fegyelmességhez is — hozzájárulni tartozzék; továbbá próbálnák csak meg, hasonló kötelező gyakorlatba venni azt is, hogy csupán azon iparos segédek kapjanak foglalkozást, a kik az ipariskolai cursus elvégzését megfelelően beigazolni képesek és csak azok kapjanak nagyobb munkabért, akik az önképzésre nyújtott további alkalmat is szorgalmasan, sikeresen fülhasználják; — végre hoznának csak akár filléres gyűjtésekkel, vagy más szokott módon ösztöndíjakra, kitüntetésekre, vizsgálati vagy kiállítási decoratiókra fordítandó kis összegeket: és bizony mindazon jóra valósnak, gondnak és fáradságnak, a melynek javarésze most kárba vessz — teljes sikere biztosítva lenne.

Általában véve: az iparos tanulók oktatásának magával az iparos ügy egészével való kapcsolatát sokkal elhanyagoltabbnak, sokkal kevesebb tanulmányozottnak és sokszorta fontosabbnak tartom, hogysen arra nézve valamely pozitív javaslattal vagy reformáló eszmékkel előállani merészkedném; de azt hiszem, szabad még is azon nézetemnek kifejezést adnom, hogy minél vonzóbbá, kelletőbbé és sajátoszerű jellegének megfelelőbbé tehetjük az iparosok oktatását, — annál közelebb juttatjuk — legalább a jövő nemzedékre nézve azt, hogy az ezen intézményben saját ifjukori élményeinek s későbbi boldogulásának szerzőjét alapját megbecsülni s kegyelettel fentartani kívánhassa — abból fejlessze s azzal szoros kapcsolatban tartsa az iparos osztály tovább létezésének olyan formáit, amelyekkel ez intézmény egymást életét fentartó egységgé összeolvadva, a későbbi nemzedékek boldogulhatását is biztosan eszközölje.

Imrei.

A „Pécsi tanítóegylet” közgyűlése.

(sch.) A „Pécsi tanítóegylet” f. hó 16-án igen érdekes gyűlést tartott, s ha sikerül a hozott határozatoknak a gyakorlatban is érvényt szerezni, a derék egyesület kiváló elismerés illeti.

Elnök Wurga Ferencz meleg szavakkal üdvözölte a nagy számban megjelent egyeleti tagokat s az ülést megnyitá. Helyén láttuk volna, ha az elnök megnyitó beszédében a fölötti megbotránkozásának is kifejezést adott volna, hogy még mindig van számos oly egyeleti tag — s ezek közt kiváló helyet foglal el több pécsi tanító — ki tiúntetőleg marad el az egyeleti gyűlésekről. Ez így nem jól van; mert ha magok a tanítók nem törődnek ügyükkel, ne is várják aztán, hogy mások törődjenek velük s tegyenek valamit érdekükben.

A jegyzőkönyv hitelesítése után Schneider István jelentést tett egy megyei tanszermuzeum létesítése tárgyában nyert megbízásáról. Előterjesztése eredményeképpen határozatilag kimondatott, hogy az egyesület egy megyei tanszermuzeumnak Pécsen való föllállítását nem csak szükségesnek, hanem lehetségesnek is tartja, miért is az ügyet kezébe véve, mindent el fog követni, hogy egy ilyennek létesítését a legközelebbi időben megkezdi. A fölláttatandó tanszermuzeumot az egyesület egyelőre a most épülő pécsi községi népiszkolában véli elhelyezhetőnek. E czélból az egyesület kérelemmel járul Pécs sz. k. város hatóságához. Átirat intéztetik továbbá a megye területén működő tanító-egyesületekhez, nemkülönben a megye minden egyes tanítójához, fölíván őket, hogy az egyesületet e terve kivételében nemcsak tanszerek adományára, hanem rendes évi járulékból is részesítsék. Segély kérendő továbbá még a) a kormánytól, b) az egyházi hatóságoktól, c) megye és város-hatóságaitól, d) a közönségtől, e) pénztintézetektől, f) hazai könyvkiadóktól. Az egyesület az alap javára ezenkívül gyűjtést, sorsolást és kiállítást rendez. Mind ennek szerzővitelére az egyesület 7 tagu állandó tanszermuzeumi bizottságot küld ki, azon fölhatalmazással, hogy a szükséghez képest az ügy iránt érdeklődő tagokkal kiegészítheti magát. A bizottság a tanszermuzeum szervezése s kezelése tárgyában részletes szabályzatot dolgoz ki s e szabályzat keretében minden az ügy foganatosítása érdekében teendő intézkedéseit a választmány jóváhagyásával s elnökü ellenjegyzésel hajtja végre. A tanszermuzeumi bizottság következő tagokból alakult: bizottsági elnök: Schneider István; bizottsági tagok: Repich Vince, Mihálovics Antal, Klingenberg Jakab, Borsy György, Grünvald Izsák, Vizer Endre.

Borsy György az iskolai takarékpénztárakról értekezett s különösen azon módokatok fejtegeti, melyek után az intézmény megynkben is meghonosítható lenne. E kérdésnél hosszabb vita fejlődött pro és contra, minek eredménye az lett, hogy az egyesület határozatilag kimondá, miként az iskolai takarékpénztárakat, mint az I-ső ország. képviselői tanító gyűlés által elfogadott és ajánlott intézményt felkarolja és azt a megyei tanítók figyelmébe ajánlja, felhívja őket, hogy az iskol. takarékpénztárakat kísérletképen már a jövő tanévben vessék be iskoláikba, szerzett tapasztalataikról pedig a közp. pécsi tanítóegyletnek tegyenek jelentést. A kir. tanfelügyelőség hasonló körlevél kibocsátására kérendő föl. A határozat végrehajtásával elnök és értekező bizattak meg.

Olvastatott Mihálovics Antal indítványa az iskolai és népkönyvtáraknak megynkben való meghonosítása ügyében. Az indítvány alapján határozatott: hogy az egyesület az e tárgyban eddig elfogadott pädagogiai elveket magáévá teszi s a nép- és iskolai könyvtárak föllállítását megynk minden községében kivételnek tartja. Cél- szerűnek ismeri, hogy a nép- és iskolai

könyvtárak egyesítve — s nem külön, mint a hogy ez sok helyen történik — egyedül a tanítók által kezeltesenek. Az olvasási kedv élesztésére a tanító, ugy a felnőtteknek, mint az érettebb tanulóknak egyes műveket maga olvasson föl, vagy jobb olvasó által olvasson föl, s ez alkalommal a kevésbé érthető helyeket kísérvé magyarázatokkal, hogy így mintegy megismertesse részben a könyvtár érdekesebb műveit, másrészt meg ösztönözze amazokat egyéb művek olvasására is. Az olvasási kedvet különben az is ébreszti, ha a tanító egyes értelmebb tanulóval azzal tünteti ki, ha vele az elolvasott mű tartalmát az iskolában elbeszéli. — A könyvtárakból való kikölcsönzés ingyen történik. Hogy megyénk minél több községében nép- és iskolai könyvtár mihamarabb létesüljön, az egyesület első sorban a kir. és egyházmegyei tanfelügyelőségeket fogja felkérni, hogy az I. orsz. képv. tanítógyűlésnek miniszterileg is jóvágyott határozata nyomán az iskolafentartókat az ilyen nép- és iskolai könyvtárak létesítésére utasítsák, körtükjök alkalmával pedig folyton buzdítsák a népet erre. A könyvek beszerzésére szükséges kiadás úgy volna fedezendő, hogy a) az iskolafentartó község évi költségvetésébe e célra legalább 5—10 forintot vegyen föl; b) az iskolai mulasztások után befolyó büntetéspénzek egy része e célra fordíttassék; c) a tanító ne mulasszon el egy alkalmat sem, a nép- és iskolai könyvtár ügyét a község figyelmébe ajánlani; d) a tanító rendezzen csekély belépti díj mellett a könyvtár javára iskolai ünnepeket, azokon szerepeltesse a gyermekeket ének és szavallattal, maga pedig tartson fölolvastatást. A határozat foganatosítása elnök s jegyzőre bízatik.

A közzétartási ministerium részéről augusztus hóra összehívott II. országos képviselő tanítógyűlés az egyesületet — mely a szervező-bizottságnak is tagja — Schneider István fogja képviselni, ki titkos szavazással egyhangulag választott meg.

Klingenberg Jakab indítványára az egyesület következő határozatot hozta: Tekintettel arra, hogy a magas közoktatási ministerium akarata és közreműködése folytán a nyári szünet alatt Budapesten tartandó képv. tanítógyűlés tanácskozásainak és határozatainak kibátó gyakorlati eredmény tulajdonítható, szükségesnek látszik, hogy csak azon tételök tüzesenek napirendre, melyek a jelen viszonyoknak első sorban megfelelnek; és a menyiben a tanítóság már évek óta óhajta, hogy a magas kormány által kiadott olvasókönyvek több oknál fogva módosíttassanak, nevezetesen pedig azért, hogy a realismeretek anyaga azokban központosítva legyen; továbbá a menyiben a tanítóság és a hivatalos közegek a nyelvtani műszókra nézve az általános ziláltságot károsnak tekintik és így szükségesnek tartják, hogy e részben mérvadó egyöntetűség jöjjön létre: határozatott a fenti két tételt formulázva s indokolva a szervezeti szabályok értelmében kellő időben a közoktatási ministeriumhoz felterjeszteni, egyuttal utasítván az egylet képviselőjét, hogy a képv. gyűlés szervező-bizottságban melynek a pécsi tanítógyűlet is tagja — a nevezett két tárgyra vonatkozó tételnek napirendre tüzését indítványba hozza, illetve azoknak elfogadása végett felszólaljon.

A gyűlés utolsó tárgyát képezte a tisztai kar és választmány újbóli megválasztása, mi következő eredménnyel ejtetett meg: elnök Wurga Ferencz, alelnök Schneider István, jegyzők Szvacek Mihály és Borsy György, pénztárnok Vizer Endre, ellenőr Repich Vince, könyvtárnok Rozsics Sándor és 16 választmányi tag.

Hírek.

Köszönet. Jahoda Gáborné szül. Girk Julia urhölgy a nádasdi kálváriakápolnának két gyönyörűen hímzett oltár-vánkost s egy értékes oltárterítőt volt szíves adományozni. Mely nagybecsű adományért van szerencsém ezennel a nyilvánosság terén is köszönetet mondani. Magneheim József, nádasdi káplán.

Püspöki intézkedés A pécsi püspöki hatóság elrendelte, hogy Mohácson a sokac prédikációk többé ne a ferencziek zárdájában, hanem miként a vizita kanonika rendeli, a sz. kereszthez címzett plébániatemplomban tartassanak. Mint halljuk, mozgalom indult meg arra nézve, hogy az eddig német nyelven tartatni szokott isteni tisztelet magyar nyelven tartassék meg, és hogy magyar nyelven is tartassék szent beszédek a külső plébániatemplomban.

Öngyilkosság. Városunk főmérnökét Nendtvich Sándort súlyos csapás érte. Legidősebb fia, Géza tengerész hadnagy pénteken este öngyilkos módon vetett véget életének. A szőlők közt agyonlőtte magát. Az öngyilkosság oka, mint halljuk, nehéz, gyógyíthatlan betegsége volt. Vasárnap temették a község nagy részvéte mellett. Béke hamvaira!

Halálözse. Labrentz Mihály pécsi mészáros neje, szül. Szőke Anna f. hó 22-én meghalt. Az elhunytat széleskörű rokonság gyászolja. Béke hamvaira!

Hirdetmény. Melynek erejénél fogva Pécs szab. kir. város rendőrkapitánysága részéről a tapasztalt visszaélések folytán ezennel közhírré tétetik, miszerint a nagymélt. földmívelés- ipar- és kereskedelemügyi m. kir. ministerium 1877. évi 20689. szám alatti rendelete értelmében mindazon mértékek, különösen a bádognól készülték, nemkülönb. a sulyok és mérlegek, melyek elkopás, vagy megrongálás folytán kijávitás alá kerülnek, mindaddig, míg újra nem hitelesíttetnek használható nem vehetők, s az ezen rendelt áthágói az 1874. évi VIII. t. cz. 19. §-a értelmében 100 firtig terjedhető pénzbírsággal, vagy fizetéseptelenség esetén annak megfelelő fogsággal fognak fenytített. Kelt Pécsen, 1883. évi május 19-én. Kapitányi hivatal.

Orbán. Holnapután lesz Orbán, a gazdák réme. Nem tudjuk mit hoz, de előző napjai ugyancsak hidegek voltak. Hétfőn 5 fokra szállott le a hőmérséklet, kedden reggel pedig formálisan esikorgott, hogy egyes téli napjaink valóságos júliusai voltak hozzá képest. Ugy látszik Orbán következetes lesz, mert míg az idő bolondul, ő megtartja rossz szokását, hogy hideget hoz. Csak fagyot ne hozzon!

Spanga valloft. Ez most a hét legnevezetesebb újdonsága. Az országbiró meggyilkolásának gyanújával terhelt Spanga csakugyan bevallotta, hogy Pitély és Bereczel egyetértve, ők követték el a gyilkosságot. Vallomását megerősítette azzal, hogy a vizsgálóbíró elvezette azon helyre, hol Mailáth egyik téli kabátját a régi löversenyteréren elrejtették, továbbá megmutatta a vaskereskedőt és kötelest is, kitől a feszítő vasat, illetve a kötelet vették. Spanga vallomásai most már tisztán mutatják az eset rémségét s hihető, hogy a tettesek nemskára ádatadnak az igazságszolgáltatás büntető hatalmának.

A szőlők megvizsgálása. A földmívelési minister a következőkkorrendeletet intézte valamennyi szőlőműveléssel bíró megye és város törvényhatóságához: A philoxera terjedésének megállapítása végett az ország szélei megvizsgálándók lévén, a következőket rendeltem: 1. A község előjáráságai szigorúan utasítandók, hogy június hó elejétől, július hó végéig a községük határában levő összes szőlőket és szőlőtőkékkel beültetett kerteket egy községi tanácsstag, a hegymester és a község egyik-másik értelmebb szőlőtulajdonosának kíséretében bejárják s

a bejárás megtörténtéről, valamint arról, vajjon gyanus, beteges tőkék, sárguló vagy satnya levelézzel és gyengébb, elmaradt venyeghajásokkal találattak-e — az illető szolgabíróknak legkésőbb augusztus hó 10-ig jelentést tegyenek. Hol községi philoxera-bizottságok vannak, ott az előjáráság a határbejárásról a bizottságot értesíteni és a bejárást a bizottság kiküldötteinek közbejöttével teljesíteni köteles. 2. Ha a szőlők bejárása alkalmával talált beteg, vagy gyanus szőlőtőkék megvizsgálása alapján, valamely a philoxera felismerésében jártas szakemberek vagy más egyén oda nyilatkoznak, hogy azok a philoxera által vannak meglepve, vagy annak kártétele folytán szenvednek, akkor erről a bejáró küldöttség, vagy az illető szakértő a földmívelés, ipar és kereskedelemügyi ministeriumhoz haladéknélküli távirati értesítést küldjön. 3. A szolgabíró köteles öröködni a felett, hogy a bejárás a kiszabott időben minden községben megtörténjék. Az összes községekből beérkező jelentéseket összefoglalni és legkésőbb augusztus 25-ig az alispánhoz betervezteni tartozik. 4. A törvényhatóságok a szolgabíróknak a határjárásokról szóló jelentéseit a közigazgatási bizottsággal közölni, s legkésőbb szept. 20-ig a ministeriumhoz tartoznak bemutatni. Utasítom a törvényhatóságot, hogy e rendelet értelmében tett intézkedéseiről minél előbb jelentést tegyen. A minister helyett: Matlekovits.

Az állami közép-ipartanodai igazgatóságától. A budapesti állami közép-ipartanodai igazgatósága felkéri mindazon földbirtokosokat, géptulajdonosokat és gyárosokat, a kiknek vizsgált gépekölökre van szükségük, hogy ilyenek nyerhetése végett hozzá (VIII. ker. bodzafa-utca 28. sz.) fordulni szíveskedjenek.

Spanyol konzul Budapesten. Értesülésünk szerint, a spanyol kormány legközelebb konzult fog kinevezni, és a konzul személye is ki van már jelölve. Spanyolországban is belátják tehát, hogy Magyarországgal nagyobb kereskedelmi összeköttetés létesíthető annál is inkább, mivel Németországgal még mindig nem jött létre a szerződés és ha meg is történik, az a régítől igen el fog ütni, hogy több czikkünknek biztos piac nyílna Spanyolországban.

Egy multság, melynek az eső használ! A pécsi jótékony nőegylet vasárnap akarta évenként szokásos majálisát megtartani. Az elővigyázó egylet mindenre számított, csak Jupiter pluviusra nem, ki szombaton este csakugyan hivatlanul beköszöntött. Elkezdett esni s esett egész vasárnap úgy, hogy a majális megtartására gondolni sem lehetett. Azonban a kávé már fel volt forralva, a kolbászákat megjötték Bécshelyről, a sonka is fel volt szeletelve, s ezeket el kellett fogyasztani, nehogy megromoljanak. Kiadatot tehát a jelszó: „zártkörű majális“ a gyermekkert helyiségeiben. A cigány fel fogadtatott s d. u. 4 órakor kezdetét vette a multság, mely a lehető legkedélyesebben folyt mindjárt az elején is. A nőegylet dérek háziasszonyai a kedves Magyarliné asszonnyal elikön s suiteban Moravitz, es. kir. nyug. őrnagygyal, mindent elkövettek, hogy a termekek betöltő vendégek jól mullassanak, ami csakugyan sikerült is, mert entre nous éreze magát mindenki, fésztelemlat. Hahozott az árpalé, esengtek a poharak s a fiatalság így a hasznost a kellemessel egybekapcsolva tánczra kerekedett. S ez vonzó volt. A megszokott, stereotyp bálé kép itt nem volt látható. Nem az a szertartásos, hideg jellege volt a táncznak, mint szokott, hanem, ép mert a nagyobb között kedves kis apróságok voltak, kik versenyt tánczoltak a mamák és bácsikkal, sőt le is verték őket, oly eleven, oly keresetlennek mutatkozott minden s örömet okozott a nézőnek. Egy szóval a multság sikerült s éjjel utáni egy óráig eltartott, mikor is azon óhajjal bucsuztak egymástól a jelenlevők, bácsák ismét elmosnák az eső az elhalasztott majális is! Az igaz, hogy

igy jobban sikerült, mint a „Tettyén” sikerülhetett volna, de ez nem zárja ki a feltevését, hogy ott is jól fogunk mulatni.

A direkt hajózási összeköttetés Spanyolországgal. Hiteles forrásból halljuk, hogy a gyarmatársok szövetsége emlékiratának kedvező eredménye leend, a mennyiben a kormány elhatározta az Adria-társulattal kötött szerződésbe fölvenni a hajó-meneteket Spanyolországba. Mint halljuk, nem is fog az államnak nagyobb kiadásába kerülni.

Tűzoltószerkek beszerzése érdekében a Bucs-Szent-László és vidéke önkényes tűzoltóegylet arany- s ezüsttárgy sorsjátékra nyert engedélyt. Kibocsátatik 50 ezer drb sorsjegy, ára egy-egy sorsjegynek 25 krajczár, nyerebény 243 van 3500 frt értékben. Huzás 1884. évi május hó 8-án lesz. Minden 5 sorsjegy után a 6-ik díjtalanul számítható. A tűzoltóintézmények fejlődése, erősödése közhaj levén, e humanus intézmény pártolását melegen ajánljuk.

Mennyit nő a nap májusban. Május 1-én a nap hossza 14 óra 22 perc volt; május 31-én 15 óra 33 perc lesz; e szerint a nap május hó folyamán 1 óra 11 perccel nő.

Eszéknel a Dráva új vashídja gyorsan készül, már 4 hidlál áll, s remélhető, hogy a híd októberben egészen kész lesz és át lehet adni a forgalomnak.

II. Sándor czárnak emléket fognak emelni Moszkvában a fegyvertéren, s az erre vonatkozó pályázatot már kihirdették. Az emléket gránitból, porphyrból, márványból és bronzból fog állani, a pályázaton ugy orosz mint külföldi művészek is részt vehetnek. A költségek nem rugthatnak többre egy millió rubelnél. A jury a legjobb négy tervet 2000—6000 rubellel fogja díjazni.

A nőemancipáció védi Amerikában újabb diadalt arattak: Mariónban, Jova államban Stephens Luiza asszonyt elhunyt férje helyébe az ottani nemzeti bank elnökévé választották meg. A nőemancipáció Párisban is nagy haladást tesz; csak a Crédit Foncier nőhivatalnokának száma 1879-től negyvennégyről kétszázketőre emelkedett. A beérkezett posta, az irományok osztályozása, a titkárság az ő kezökre van bízva.

A regale megváltását nyughatatlanul várják mindenfelé. Mint halljuk, a megváltásra vonatkozó törvényjavaslat és az egész tervezet tökéletesen készen van és mihelyt a pénzpiac viszonyai kedvezőbbre fordulnak, a törvényjavaslat beterveztetik és gyorsan le is tárgyalatik. Magok a regale-tulajdonosok is nagyon óhajtkák már a megváltást, mert — és helyesen — attól tartanak, hogy a felbecsülés később kedvezőtlenül talál kiütni. A keresmai hitel megszorítása is lényegesen leszállította a regale értékét. Miután tehát a megváltás ugyszólván közhaj, kétségtelen, hogy nem fog mulasztás történi.

Egy angol nyilatkozata pénzügyeinkről. Phipps budapesti angol főkonzul igen érdekes jelentést tett közzé Magyarországi pénzügyi viszonyairól. Jelentésében gondosan és szakavatottan összeállítva látjuk mindazon tényezőket, melyek jelentőséggel bírnak egy ország pénzügyi helyzetének megítélésénél: államadósságok, adók, vámjüvedelmek, a közös kiadások, és az 1883. évi költségvetés külön-külön fejezetben lesznek megbeszélve és ismertetve. Magyarországon, Phipps ur szerint, az egyenes adó-terher túlságosan nagy; és megjegyzi egyszersmind, hogy az adóbehajtás rendkívülién szigorú. A főkonzulnak azíránt is aggodalmi vannak, hogy Szapáry Gyula gr. beválthatná azon ígértét, mely szerint 1884-ben 8 millió frtra akarja lenyomni a deficitet. Végig menve pénzügyi helyzetünk egyes tényezőin, Phipps ur arra az eredményre jut, hogy az adók további emelése a lehetetlenséggel atáros, mert már a mostani teher is alig elviselhető. Ez a felfedezés természetesen arra bírja a főkonzult, hogy a helyzet javításának eszközei felett elmélkedjék. Erre nézve két nagy szabású módot ajánl: a közvetett adók fokozását és az ipar fejlesztését.

Ez a kettő különben szoros összefüggésben áll egymással, mert minél inkább fejlődik az ipar, annál inkább gyarapodik a nemzet gazdagsága s így a közvetett adók jövedelmezősége is. Végül adatokat szolgáltat a jelentés arra nézve, hogy mennyire emelkedett Magyarország hitele az utóbbi években: az állampapírosok ma 1 1/2%-kal kevesebbet fizetnek, mint 1879-ben (5 1/2 és 7 1/2); ugyanezen idő alatt az éjszakamerikai Egyesült-Államok értékei 1, Ausztriáé 3/4, Oroszorszáé 1/2%-kal javultak, míg Oroszorszáé 1, Franciaorszáé 1/4%-kal romlottak.

A legvénebb fa a föld kerekéségén — írja a „Land” című angol lap — a Birmában álló szent Bo-fa. Kr. előtti 288-ban ültették s e szerint most 2171 éves. A fa korát történelmi okmányok bizonyítják. Azt hiszik, hogy annak a fűgefának egy ága, mely alatt Budha Urmeljában megpihent.

Menyegzői intermezzo. Cseszte mezővároskában a minap vig lakodalmi ünnepeket iltek. Mulatozás közben — írja a „Budapest” — egyszer csak beront a menyasszony egyik rokona, rémülettel jelentve, hogy a másik szobából ellopták a 3200 frtos hozományt. A vőlegény sejtett valamit, s egész nyugodtan azt jegyezte meg: „Vigye a menyasszonyt az, a ki a hozományt elvitte!” Ekkor aztán a rokonok hökkentek meg. Elmentek keresni a pénzt és fél óra múlva csakugyan meg is „találták” — az udvaron. A jó rokonok persze próbát tettek, hogy vajjon nem lehet-e megszabadulni a menyasszonytól úgy is, hogy az ezresek megmaradjanak? De a kísérlet, amint látszik, rosszul sült el.

A jó tehéntartó jelszava Amerikában következő: Ha jó tehened van, tartsd meg, ha jó tehened látsz, vedd meg, ha rossz tehened van, add el. Ezen jelszó követése mellett bizonyára leghamarabb meggazdagodhatik a tehéntartással különösebben foglalkozó gazda; csak hogy e mellett értenie kell még a tehéntartás és tejfeldolgozás apróbb részleteihez is, mert ezek nélkül bizony hasztlan áll a jó tehén az istállóban.

Serkentő szavak. Karinthia tartományi elnöke egy köriratot bocsátott ki az összes tartományi kapitányságokhoz, melyben az illető hatóságokat felhívja, hogy a nép felvilágosítása és buzdítása által tölik telhetőleg hassanak mindazon intézmények létesítésére és előmozdítására, melyek alkalmassak ezen természeti szépségekben annyira bővelkedő s az idegen turisták által aránylag mégis elhanyagolt tartományban a közlekedést emelni s az idegeneket a tartomány felkeresésére s gyönyörű vidékének meglátogatására serkenteni. Többi közt ezeket mondja köriratában: „Udvarias, előzékeny bánásmód, tisztaság a házban és konyhában s mérsékelt árak azon idegeneket is ki fogják elégíteni, kik finomabb életviszonyokhoz vannak szokva. Ha gondoskodni fognak arról, hogy a vendéglők kényelemmel és csinnal rendeztetnek be, akkor biztosak lehetnek abban, hogy az erre fordított költség és társaság nem fog kárba veszni. Szükséges és fontos, hogy némely szűkebbü, rövidlátó vendéglős, ki csak saját pillanatnyi és személyes érdekeit tekintí, felvilágosítottassék, hogy belássa, miszerint saját érdekében is előnyösebb, ha az általános közjó érdekében, mintha annak ellene dolgozik.” — Valóban mind oly igazságok, melyeknek figyelembe vétele nálunk sem volna fölösleges, különösen a szomszédos mezővárosokban, hol nagyrészt a vendéglők még nagyon is primitívek.

Törvényeszéki csarnok.

Előadott polgári ügyek.

Május hó 15-én:

Kisfaludy Imre tszéki bíró által:

6962. sz. p. 1882. Konrád Ferenc és társai — Konrád János ellen néhai Konrád Jánosné hagyatéka megítélése iránt.

2342. sz. p. 1882. Kovács András — Madarász Adam ellen házelhagyása és abba leendő behelyezése iránt.

Vésey Rezső tszéki bíró által:

732. sz. p. 1883. Bonyár János, Samu és József — öregebb Bonyár Sámuel ellen örökösödés iránt.

2821. sz. p. 1883. Borbás György és Borbás Ilona férj. Balázs Istvánné — Tóth Tamás ellen ingatlan birtoka s használata iránt.

3036. sz. p. 1883. Dani Juli férj. Kaszai Dávidné — Dani József ellen örökösödés iránt.

Előadandó büntető ügyek.

Május hó 23-án:

1938. sz. b. 1883. Kohn József ellenhatóság elleni erőszak miatt.

2362. sz. b. 1883. Paczák Gyula ellenlopás miatt.

3334. sz. b. 1883. Glaub József ellenlopás miatt.

Május hó 25-én:

2279. sz. b. 1883. Bencsik István és János ellen hatósági közeg elleni erőszak miatt.

2281. sz. b. 1883. Biszta Antal ellenlopás miatt.

1740. sz. b. 1883. Kozma Ignác ellenhamis esküvés miatt.

Május hó 26-án:

3450. sz. b. 1883. Ifj. Scheich Mihály és társai ellen lopás és abbani bünrészesség miatt.

3451. sz. b. 1883. Trencz János és társa ellen lopás miatt.

3642. sz. b. 1883. Ladányi István ellenlopás miatt.

Irodalom.

Grimm Gusztáv budapesti könyvkiadótól a következő című vállalat 1-ső füzetét kaptuk:

„Levélszerinti oktatás a francia nyelv tanulására Toussaint-Langenscheidt tanmód-szere alapján. Az eredeti 30-ik kiadása után írta Sz. Nagy Sándor.”

Ez alkalommal a szép francia nyelvet tanulni vágyóknak oly mű nyújtatik, mely e nembn páratlanul áll az irodalomban és melynek létrehozásáért egy a kiadó, mint az átdolgozó az elismerést valóban megérdemlik.

E mű nem halmozza el a tanulót a könyv nélkül való tanulás száraz, szellemtelen munkájával; e tekintetben csak a leg-szükségesebbre szorítkozik, ellenben alapos értelmességgel magyarázza meg a francia nyelvtannak minden egyes szabályát és a nyelv minden sajátosságát. A nyelvtani szabályok meghatározása világos, értelmes és könnyű, a kiejtés jelölése helyes és biztos; a társalgásra szánt anyag alkalmas. Következésképp e tanmód szerint a felnőtt tanuló egyedül, tanító segélye nélkül megtanulhatja e műből alaposan a nyelvet, elsajátíthatja a helyes kiejtést és a hibátlan folyékony beszédet.

A magyar kiadás kitünik még olcsósága által is amennyiben daczára a szerföltött költségek kiállításnak, levelenkint csak 30 krba kerül, míg az eredeti német kiadás ára 60 kr.

Valóban olcsó ár ha tekintetbe vesszük, hogy ezen levelekből, tanító és minden más segédeszköz nélkül, a francia nyelv tökéletesen megtanulható. Az egész mű kéthetente megjelenő, mintegy 40 levélből fog állani.

30 kr. beküldése mellett az első levelet bármely könyvkereskedés megküldi bérmentesen keresztütkötés alatt postán is.

Magyarország és a Nagyvilág 20. száma következő tartalommal jelent meg: A szikla alatt. Elbeszélés Szépfaludy Ö. Amerikai párbaj (Részlet egy verses regényből.) Csáktornyai Lajos. Egy forint napi díjjal (Rajz.) Br. Horváth Miklóstól. — Az amsterdami kiállítás palotája (képpel). — Az új országház (Steindl Imre terve) képpel. — Lövés né-

kül (képpel). Ruhaszárogtatás (képpel). Sarah grófnő. Ohnet György regénye. Fordítja Sziklay János. — Ruthen temető (képpel). — Bellini emlékszóra (képpel). — Az orosz koronázási jelvények megérkezése Moszkvába (képpel). — Hoyos László gróf életrajz (képpel). — A ruházat történetéről. Dr. Várady Antal. — A planeták lakhatósága (8 képpel). — A garnizon megy (karcolat). — Hirrovat. Halálhírek. Heti naptár.

Mezőgazdasági szemle havi folyóirat májusi füzeté gazdag és változatos tartalommal jelent meg. Eredeti közlemények. Hízó állattenyésztésünk fejlesztésének fontosságáról, kiváló tekintettel a bécsi hízómarha kiállításra Lehmann Oszkár. Mely viszonyok közt czélszerű a tej lefölözésére a lóditó gépet (centrifuge) használni. B. n. o. Martiny. A gyümölcsstermelés jelentősége a mezőgazdaságban. Villási Pál. (Ezen cikket lapunk mult számában vettük olvasóink.) A gümőkör. Cselkó István. A mesés szénaszállítás. Thallmayer Viktor. Külföldiszemle. A friss hús szállítása. A szesgyári moslék etetésének befolyása a tej elválasztásra. A nyugateurópai lappuh. Kísérletek kihízott állatoknak hízott állapotban való tartására. Gabonaféléink vízszükséglete. A burgonya művelése Jensen módja szerint. A betegségeket okozó gombák. — Irodalom. A szőlőművelés és borászat kézi könyve. Irta Molnár István. Milch-wirtschaftliche Untersuchungen. Irta Felix Motony. Bericht über die internationale Gespannpflug-Concurrenz. Leo Pribyll. Lapszerkesztők Cserháti Sándor és Dr. Kosutány Tamás. Előfizetni lehet egész évre (12 füzet) 5 frt, félévre 2 frt 50 kr., a „Mezőgazdasági szemle” kiadó hivatalában Magyar-Ováron (Mosony megye).

Budapesti értéktőzsde.

(Koritz Antal és társa, bank- és váltóház heti jelentése.) Budapest, május 18.

Egyrészt az ünnepek, másrészt a meleg napok és a holt idejű közelede okozta, hogy a lefolyt heti tőzsdén a forgalom igen csekély volt. Mindazonáltal az irányzat e héten is változatlanul szilárd maradt. A francia reuconversió keresztülvitelének sikere szilárdítónak hatott a párisi tőzsdére és e körülmény már önmagában bátorító mozzanat gyanánt szolgált. A keleti vasutak tárgyában létrejött conventió közzététele is kedvező fogadtatásban részesült és végül a jó aratási kilátások is szerepelni kezdtek a tőzsdéi irányzat megszabásánál. Ez utóbbi különben oly tényező, melylyel most már számolni kell és pedig különösen nálunk, mivel az aratás nemisége elhatározó befolyást gyakorolhat állami értékeinkre és közvetve azon értékpapirokra is, melyek állami hitelünknek érdekelve vannak. A mult héten jelzett öröndetes mozgalom a helyi értékek piacán meglehetősen élénkiséget tüntetett föl. Kiválóan vasipari vállalatok, téglagyárak és malmok részvényei iránt nyilvánult nagyobb érdeklődés emelkedő árak mellett. A pénzügyi események között nem hagyhatjuk említés nélkül a nemzetközi vagonkölcsönző részvénycsoporthoz részvényeinek finanszírozását. E részvényekre holnap nyílik meg az aláírás, de eddig is élénk érdeklődés mutatkozik a vállalat iránt. Állampapírok jobbra változatlanok, sőt részben magasabban zárnak; hitelrészvények jelentéktelen hullámszabnak voltak alávetve. Valuta szilárdult.

A fontosabb értékpapírok heti árváltozása kitér az alanti táblázatból:

	május 11.	május 18.
Osztr. hitelrészvény	308.—	307.60
Magy. „	304.25	304.75
4 % -os magy. aranyjár.	89.25	89.27 ^{1/2}
6 % -os „ aranyjár.	120.10	120.25
5 % -os „ papírráradék	87.65	87.65

Osztr.-magy. államvasut	333.—	335.50
Magy. leszámít bank	91.75	91.50
„ díjsorsjegye	114.50	114.75
Tiszai sorsjegye	111.50	110.25
Cs. kir. arany	5.56	5.67
Napoleon d'or	9.50	9.52
Váltó Londonra	119.85	120.—
„ Berliara	47.50	47.60
„ Párisra	58.60	58.60

P i a c z.

Pécs, május 22-én.

A közelmúlt napokban az ország egyes részeiből jelzett rozsdakárók a hausse spekulánsok által rémhírré felfújva ürügyet szolgáltak nemcsak a határüzleti árak befolyásolásához, hanem a kész búzánál megeredtt áriejtést mintegy 30 krnyi különlettel megállapítani.

Tartózkodunk most még e rozsla jelenséggel részletesen foglalkozni, mert ennek minthogy a szállakon mutatkozik, vajmi kevés jelentőséget tulajdoníthatunk, hivatkozunk különben, e nézetünk erősítéséhez, azon áramlatra, mely kishirtokosaink közt uralkodik s mely a szombati rendkívüli nagy felhozatalban minőt csak aratáskor szoktunk látni, nyert kellő kifejezést.

búza	frt 8.30	tól	frt 9.—	közt.
rozsa	6.30	„	6.50	„
kétszeres	6.70	„	7.—	„
árpa	6.—	„	6.50	„
zab	6.—	„	6.25	„
kukoricza	6.30	„	6.50	„

100 kilogrjával

Határüzleti zárlatok:

Budapestben.	szakvány búza öszre	frt	10.05	péncz	frt	10.17	áru.
	szakvány zab öszre	6.77	„	6.80	„		
	tengeri, máj.-júniusra	6.77	„	6.79	„		
Bécsben:	szakványbúza	frt	10.70	péncz	frt	10.72	áru.
	szakványzab	7.10	„	7.12	„		
	tengeri máj.-júniusra	7.20	„	7.25	„		

Közlekedés.

A vasut menetrendje.

Indulás:	Érkezés:
Pécsről Budapestre	Budapestről Pécsre
11 ó. 28 p. délelőtt	5 óra 35 percz este
Pécsről Barcsra	Barcsról Pécsre
6 óra 40 percz reggel	10 óra 58 percz délelőtt
5 óra 50 percz este	10 óra 7 percz este
Pécsről Mohácsra	Mohácsról Pécsre
6 ó. 22 p. r., 11. 15 p. d. e.	6 ó. 20 p. reg., 5 ó. 36 p. d. u.
10 óra 34 percz este.	8 óra 47 percz este.

A személyszállító hajók a Dunán következőzöleg közlekednek:

Budapestről Zimony - Gyurgyevóra kedden, csütörtökön és szombaton 11 órakor éjjel. Mohácsra naponta 12 órakor délben.

Mohácsról Zimony-Gyurgyevóra szerdán, pénteken és vasárnapon 8.15-kor reggel.

Mohácsról Budapestre kedden, csütörtökön és vasárnapon 2^{1/2} órakor reggel. Továbbá naponta 11 órakor délelőtt.

Hivatalos árfolyamok a budapesti ár- és érték-tőzsdén.

Budapest, 1883. május 22-én.

	Pénzbeli árf.
1 Magyar aranyjárdék 6%	120 45
2 Magyar aranyjárdék 4%	89 20
3 Magyar papírráradék 5%	87 55
4 Magyar vasuti kölcsön.	138 50
5 Magyar földterhermentesítési kötvény.	100 —
6 Temes-bánati „	98 75
7 Erdélyi „	99 30
8 Magyar szőlődezsma váltásági „	97 25
9 Magyar nyeresemény sorsjegykölcsön.	114 50
10 Tiszaszabályozási és szegedi sorsjegye	110 —
11 Osztrák járadék papírban	78 60
12 „ „ ezüstben	79 20
13 „ „ aranyban	98 60
14 Osztrák-magyar bankrészvény.	839 —
15 Magyar hitelbank részvény.	303 —
16 Osztrák hitelintézet „	305 75
17 Cs. és kir. arany	5 65
18 20 frankos arany (Napoleon d'or)	9 51
19 Német birodalmi márka	58 55

Laptulajdonos: Fekete Mihály.

Felelős szerkesztő: Bodó István.

Nyilttér. *)

Triesti általános

biztosító társaság.

(Alapított 1831-ben.)

Tőke- és tartalékalapok összege 29 millió frt.

Az alolirt főgynökség ajánlja magát

jégkár elleni

biztosítások olcsó díjak mellett felvételére és nagyobb összegeknél jelentékeny engedményt nyújt.

A kötvények általa azonnal kiállítatnak és a t. feleknek átadatnak.

A kárfelvételek gyorsan és solidan eszközöltetnek.

Ullmann M. Károly,

bank- és váltóüzlet, Pécsen.

*) E rovatban foglaltakért felelősséget nem vállal a szerkesztőség.

E rovatban minden szó beiktatása 1 krba kerül, hirdetések után, melyek a hirdetőfeltek külön lakoziméval is elvannak látva, még 30 kr. bélyegdíj fizendő.

KIS HIRDETÉSEK.

Minden hirdetésre felvilágosítást ad a kiadóhivatal, Levélbéli tudakozásokra is pontosan válaszolunk, ha a válaszra szükséges postabélyeg beküldetik.

Tőke befektetésre és gyümölcsöztetésre alkalmas ház a belvárosban előnyös áron megszerezhető. Értesítést a kiadóhivatal ad.

Donatus kápolna közelében egy 1000□ öles szőlő és présház, igen kedvező feltételek mellett megvehető. 160

Hunyadi-utcában, szemben a reáliskolával, az emeleten butorított **utcai szoba,** külön bejáratall azonnal kiadó.
Siklósi határban egy hold szántóföld (első osztályú) kedvező feltételek mellett eladó. 162

Nyolcz hold szántóföld egy tagban, a pécsi határban, a városhoz közel, a szigeti ország-út alatt, jutányos áron megvehető. Értesítést a kiadóhivatal ad. 161

Lanz Henrik Bécs

III. Hintere Zollamtsstrasse 13. a.

Két egész 8 lóerejű gőzcséplőgépek és gőzmozdonyok.
Kéz- és Göpel-cséplőgépek minden nagyságban.
Takarmánykészítő-gépek, trieurs stb.

Legújabb szerkezet, kipróbált rendszerek, olcsó árak.

Képes catalogus ingyen és bérmentesen.

Megbízható és járatos ügynökök és eladók keresetnek.

25199. sz.
1882.

Árverési hirdetmény.

A pécsi kir. törvényszék közhírré teszi, hogy a pécsi takarékpénztár végrehajthatónak Kovács Istvánné szül. Papp Erzsébet végrehajtást szenvedett elleni 200 ft tőke, ennek 1881. évi márczius 15-ik napjától számítandó 8% kamatai 14 ft 15 kr. per, 9 ft 95 kr. végrehajtás fogantatási és 8 ft 50 kr. árverés folyamodási és követelések, valamint a még netán felmerülő költségei kielégítésére a következő ingatlanok u. m. a ráczmeeskei 116. sz. tjkönyben foglalt 109. sz. ház és 2/3 teleknek Kovács Istvánné szül. Papp Erzsébetet illető része 240 ft cenzel megállapított kikiáltási ár mellett Ráczmeeske községében a községi házban 1883. évi június hó 9-ik napjának d. e. 10 órájában megtartandó nyilvános árverésen szükség esetében a kikiáltási mint becsáron alól is eladatni fog u. m.:

Az árverezni szándékozók tartoznak bánatpénzül az ingatlan mint kikiáltási mint becsár 10%-át vagyis 24 ftot készpénzben vagy óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni.

A vevő köteles a vételárt három egyenlő részletben és pedig az első részt az árveréstől számítandó 1 hónap, a második részt 2 hónap, és a harmadik részt a bánatpénz betudásával 3 hónap alatt, minden egyes vételári részlet után az árverés napjától 6% kamatokkal a pécsi kir. adó mint letéti hivatalnál szabályszerű letéti kérelemmel lefizetni.

Vevő köteles az épületeket a birtokba vételker tűzkár ellen biztosítani.

A pécsi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóságnak 1882. évi december hó 1-ső napján tartott üléséből.

Visy Pál,

kir. törvényszéki jegyző.

259

7496. sz.
1883.

Árverési hirdetmény.

A pécsi kir. törvényszék közhírré teszi, hogy Dr. Fesztl Károly végrehajthatónak özv. Novakovits Mátyásné szül. Borza Anna végrehajtást szenvedett elleni 948 ft 36 kr. tőke, ennek 1882. évi január hó 19-ik napjától számítandó 6% kamatai 22 ft per, 9 ft 50 kr. végrehajtás folyamodási, 9 ft 50 kr. itéleti illeték és 16 ft 80 kr. árverési folyamodási és követelések, valamint a még netán felmerülő költségei kielégítésére következő ingatlanok u. m. a pécsi 2070. sz. tjkvben foglalt 3153. hrsz. 456. sz. háznak s 3160. hrsz. házi kertnek özv. Novakovits Mátyásné sz. Borza Annát illető fele 640 ft cenzel megállapított kikiáltási ár mellett a kir. törvényszék telekkönyvi irattárában 1883. évi július hó 10-ik napjának, d. e. 10 órájában megtartandó nyilvános árverésen szükség esetében a kikiáltási mint becsáron alól is eladatni fog.

Az árverezni szándékozók tartoznak bánatpénzül az ingatlan mint kikiáltási mint becsár 10% vagyis 64 ft készpénzben vagy óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni.

A vevő köteles a vételárt három egyenlő részletben letenni és pedig az első részt az árveréstől számítandó 15 nap, a második részt két hónap és a harmadik részt a bánatpénz betudásával négy hónap alatt minden egyes vételári részlet után az árverés napjától 6% kamatokkal a pécsi kir. adó mint letéti hivatalnál szabályszerű letéti kérelemmel lefizetni.

A pécsi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóságnak 1883. évi ápril 26-án tartott üléséből.

Brodzky Béla,

kir. törvényszéki jegyző.

262

Sodaviz és pezsgő-limonadékat

(Limonade Gazeuse)

mint általánosan elismert legegészségesebb és legkellemesebb üdítő italok, jégbe hűtve, ajánlja

Sipőcz István gyógyszerész,

Sodaviz-gyár Pésett.

260

2461. szám.
1883.

Árverési hirdetményi kivonat.

A pécsi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy pécsi takarékpénztár végrehajthatónak Szojko Samuné szül. Csukmai Zsuzsa végrehajtást szenvedő elleni 69 ft 17 kr. kr. tőkekövetelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében a pécsi kir. törvényszék területén levő sámodi 47. sz. tjkönyvben felvett a I. r. 16. sz. ház belsőség 1/4 teleknek Szojko Samuné sz. Csukmai Zsuzsannát illető felére 590 ftban cenzel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1883. évi június hó 2-ik napján d. e. 10 órakor Sámodon a község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis 59 ft bánatpénzül készpénzben avagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8-ik §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A pécsi kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóságnak 1883. évi február hó 16-án tartott üléséből.

Koszer,

kir. törvényszéki jegyző.

258

4679
1883.

Árverési hirdetmény.

A pécsi kir. törvényszék közhírré teszi, hogy Szatyor Katalin, férj. Nagy Józsefné végrehajthatónak, Nemes Antal József végrehajtást szenvedett elleni ügyében Resznek Ferencz késedelmes vevő ellen a visszarverés elrendeltetvén, a következő ingatlanok, u. m. a bogdácsi 18. sz. tjkvben foglalt 3/10 telek 298 ft 25 kr., továbbá a bogdácsi 17., 18., 59. és 162. sz. tjkvben foglalt ingatlanoknak adóst illető része után járó összes erdő és legelő illetőség 150 ft cenzel megállapított kikiáltási ár mellett Bogdácsa községében a községi bírói lakban 1883. évi június hó 18. napjának d. e. 9 órájában megtartandó nyilvános árverésen szükség esetében a kikiáltási, mint becsáron alól is eladatni fog, u. m.:

Az árverezni szándékozók tartoznak bánatpénzül az ingatlan mint kikiáltási becsár 10%-át, vagyis 29 ft 82 krt és 15 ftot f. készpénzben, vagy óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni.

A vevő köteles a vételárt három egyenlő részletben, és pedig az első részt az árveréstől számítandó 1 hónap, a második részt 2 hónap és a harmadik részt a bánatpénz betudásával 2 hónap alatt minden egyes vételári részlet után az árverés napjától 6% kamatokkal a pécsi kir. adó, mint letéti hivatalnál szabályszerű letéti kérelemmel lefizetni.

A pécsi kir. tvszék mint telekkönyvi hatóságnak 1883. évi ápril hó 20-án tartott üléséből.

Kiadta:

Dr. Karay,

kir. törvényszéki jegyző.

249

Kepes Kálmán divatáru kereskedése Pécssett.

A Zsolnay-bazár átépülése folytán kénytelenítettem egyelőre eddigi üzlethelyiséget elhagyni, az elhúrezokkodás könnyítésére elhatároztam magam áruimat minél jutányosabban eladni; a miért is alkalma nyílik a t. cz. közönségnek minden a tavaszi időnyre szükséges cikkeit

dúsan felszerelt áruraktáramban a legolcsóbban fedezni.

A midőn a t. cz. közönség figyelmét ezen körülményre felhívni bátorkodom, egyuttal értesitem, hogy f. évi június hó 1-től kezdve az építés alatt üzletemet a városház épületében, Obetkó K. üzlete mellett áthelyezem.

Minél számosabb látogatásért esedez

Kepes Kálmán.

Vidéki megrendelések a legpontosabban teljesítetnek.

219

Poudre digestif & aperitif de Vichy.

Biztos segély a gyomor bajok és annak következményei ellen.

Az egészség fentartása

egyedül csak a jó emésztés fentartása és előmozdításán alapszik. — Az emésztés szabályozására a legjobbnak bizonyult orvosság a már ismeretes és közkedvelt

Vichy [emésztő-por]

teljesen megbízhatóan a legjobbnak bizonyult be mindennemű emésztési bántalmaknál, nevezetesen az étvágyhiány, a savanyu felbőfögés, a puffadás, émelygés, has- és gyomor fájás, a gyomorgöres, a gyomornak ételleli túlterhelése, aranyeres bántalom és bélbajoknál; és az emésztés összes működésére élénkítőleg hat, s a beteg testnek előbbeni ereje és egészsége ismét megadatik.

Kapható a központi raktárban Gerr Hugo gyógyszer-tárában Nagymarton (Sopronmegye), Pécssett Kovács Mihály ur gyógyszer-tárában, valamint az ország nagyobb gyógyszer-tárában.

232

Kitünő cementlemezek

az építési időnyhez!

Mindennemű kemény- és puha épületfa, amerikai és egyéb kockkapadatok, kitünő cementlemezek, valamint a legjobb minőségű

Roman- és Portland-Cement

eredeti hordókban, legolcsóbb ár mellett.

Engel Adolf és fiai.

222

KRONDORFI
Savanyu-Kút
"STEFANIA"
Koronahercegnő
forrás.
Trieszt 1882
arany érem.

Szénsavdus természetes alkalikus asztali víz, a légző szervek, gyomor és hólyag bántalmi ellen.
KAHL és TSA, kúttulajdonosok Krondorfban, (Carlsbad mellett).
Főraktár Pécssett, FRANKFURTER ALBERT-nél.

213

Végkiáruiás!

Czipőraktárom

nagy részét már eladván, a megmaradt árukat következő legolcsóbb áráért ajánlom a t. cz. közönségnek:
Zergebőr női czipő, vászon vagy meleg béléssel 3 frtól, 3 frt 50 krig.
Legjobb minőségű férficzipő 4 frt.

" " gyermek
czipő " 1 frtól, 2 frtig.

Tausz Vilmos,

czipőraktára, Király-utca Berez-ház.